

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **J. K.,**
bytem X

žalované: **Česká advokátní komora**, IČ 66000777,
se sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2022, č. j.: X,

takto:

- I. Rozhodnutí České advokátní komory ze dne 3. 2. 2022, č. j.: X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 300 Kč a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2022 č. j. X, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci neurčuje advokát k poskytnutí bezplatné právní služby dle ustanovení § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).
2. Ze správního spisu vyplynuly pro rozhodnutí o žalobě tyto rozhodné skutečnosti.

3. Žalobce žádostí ze dne 15. 12. 2021 žádal o právní službu pro fyzickou osobu dle ustanovení § 18c zákona o advokacii (dále jen „Žádost“). Podáním ze dne 10. 1. 2022 doplnil k výzvě požadované náležitosti.
4. Napadeným rozhodnutím ze dne 3. 2. 2022 žalovaná rozhodla o Žádosti žalobce tak, že se žalobci advokát k poskytnutí bezplatné právní služby dle 18c zákona o advokacii neurčuje. V odůvodnění žalovaná odkázala na ustanovení § 18 odst. 2 a násl. zákona o advokacii. Uvedla, že žalobce žádá o určení advokáta k poskytnutí právní služby dle ustanovení § 18c zákona o advokacii v řízení před Evropským soudním dvorem pro lidská práva (dále jen „ESLP“) o stížnosti proti usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 12. 2021, sp. zn. IV. ÚS 2898/21. Ústavní stížnost byla podána proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2021, č. j. 67 To 370/2021-244. O této ústavní stížnosti Ústavní soud rozhodl tak, že ji odmítl jako zjevně neopodstatněnou. Rozhodnutím žalované ze dne 1. 11. 2021, č. j. X, byl žalobci ve věci výše uvedené ústavní stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2021, č. j. 67 To 370/2021-244, ve spojení s rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 6, č. j. 1 PP 71/2021, ve věci podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody určen jako zástupce Mgr. Luboš Kučírek, advokát.
5. Žalovaná uvedla, že ke dni vydání rozhodnutí eviduje ve svém systému 8 žádostí žalobce o určení advokáta k poskytnutí právní služby, kdy mu byl advokát určen již ve 4 případech, ač je tento institut práva zaměřen k zajištění jedné konkrétní právní služby v nezbytně nutném rozsahu, a nikoliv k poskytování generální právní pomoci ve všech žadatelem vedených sporech a řízeních. V roce 2021 si žalobce podal 5 žádostí, z čehož je zřejmá stupňující se procesní aktivita žalobce a s ní související nadužívání bezplatné právní pomoci.
6. Závěrem žalovaná poukázala na to, že v řízení před Evropským soudním dvorem pro lidská práva (dále jen „ESLP“) není povinné zastoupení advokátem a stížnost si tak může žalobce podat sám.
7. Dle žalované tedy žalobce nesplnil podmínky stanovené v § 18c odst. 5 zákona o advokacii a z tohoto důvodu nebylo jeho Žádosti vyhověno.
8. Žalobce v podané žalobě poukázal na to, že mu žalovaná v roce 2021 opakovaně určila advokáta podle ustanovení § 18c zákona o advokacii, a to za úplně stejných osobních a sociálních podmínek, za kterých žalobce žádal o určení advokáta v tomto případě. Žalobce konstatoval, že není pravdivé tvrzení žalované, že by žádal o ustanovení advokáta k poskytování generální právní pomoci ve všech jím vedených sporech. O určení advokáta žádal v jediné věci, a to trestní věci č. j. 41 T 4/2014 vedené Městským soudem v Praze, přičemž se jednalo pouze o různá procesní stadia (žádost o povolení obnovy řízení a žádost o podmíněné propuštění z uloženého trestu).

9. K argumentu žalované, že nadužívá bezplatné právní pomoci, uvedl, že zákon nezná pojem nadužívání právní pomoci a že se jedná pouze o subjektivní hodnocení žalované. Žádost tedy byla zamítnuta na základě libovůle úředníka žalované.
10. K tvrzení žalované, že v řízení ESLP není povinné zastoupení advokátem a stížnost tak může podat sám, žalobce uvedl, že je ve výkonu trestu a k odůvodnění stížnosti tak nemůže např. získat judikaturu ESLP. Argumentaci žalované označil za účelovou a čistě formální. Neurčení zástupce k poskytnutí předmětné právní služby představuje dle žalobce porušení jeho základních lidských práv. Vzhledem k tomu, že nemá právní vzdělání a je omezen na svobodě, tak není sám schopen podat stížnost k ESLP tak, aby nebyla podána pouze formálně. Vzhledem k tomu, že není za jeho současné situace možné, aby si našel zaměstnání a našel si sám advokáta, jediná možnost pro podání stížnosti k ESLP, aby byla vůbec přijata, je využití práva na bezplatnou právní pomoc.
11. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Zrekapitulovala průběh řízení, ve kterém žalobce žádal o určení advokáta pro právní službu spočívající v zastoupení v řízení před ESLP. Stížností hodlal napadnout usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 12. 2021 ve věci sp. zn. IV. ÚS 2898/21, kterým byla pro zjevnou neopodstatněnost odmítnuta ústavní stížnost žalobce směřující proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2021, č. j. 67 To 370/2021-244, ve spojení s usnesením Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 2021, sp. zn. 1PP 71/2021, kdy soudy zamítly žádost žalobce o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, který vykonává v délce 7 let pro odsouzení pro dotační podvod, a to především z důvodu, že již jednou byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn, ale tehdy ve zkušební době páchal trestnou činnost. Pro řízení o ústavní stížnosti proti shora uvedenému rozhodnutí Městského soudu v Praze byl žalobci určen advokát Mgr. Luboš Kučírek.
12. K žalobním námitkám konstatovala, že se žalobce obrátil na žalovanou již s osmi žádostmi o určení advokáta dle ustanovení § 18c zákona o advokacii: třikrát v roce 2019, čtyřikrát v roce 2021, zatím jednou v roce 2022. Některým žádostem nebylo ze strany žalované vyhověno, tedy žalobce již měl osobní zkušenost, že ne vždy žalovaná žádosti o určení advokáta vyhoví. Napadené rozhodnutí proto nemohlo být pro žalobce překvapivé. Napadené rozhodnutí nestojí na osobních a majetkových poměrech žalobce jako žadatele, nýbrž na skutečnosti, že institut bezplatné právní pomoci žalobce zneužívá, viz ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Napadené rozhodnutí nestojí na subjektivním názoru či libovůli „úředníka“, ale vychází ze zjištěného skutkového stavu. Žalobce se mýlí, když tvrdí, že zákon nezná pojem „nadužívání právní pomoci“ (viz ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii).
13. Žalovaná konstatovala, že na určení advokáta dle 18c zákona o advokacii není právní nárok. Každý má právo na přístup k soudu a na právní zastoupení, advokáta si buď zvolí, nebo je mu ustanoven soudem, kde to zákonná úprava umožňuje, nebo mu může být zástupce určen žalovanou, jsou-li splněny podmínky ustanovení § 18 a § 18c zákona o advokacii. V předmětném případě nebyly tyto podmínky splněny.

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující formální náležitosti na ni kladené.
15. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou nezákonného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen "žadatel"), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí a) právní porady podle § 18a nebo b) právní služby podle § 18c.
17. Ustanovení 18c odst. 1 zákona o advokacii, ve znění platném v rozhodné době stanovilo, že žadatel, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní služby, zastoupen jiným advokátem nebo osobou podle § 2 odst. 2 písm. a), má právo, aby mu Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby. V téže věci může být žadateli určen Komorou advokát pouze jednou; to neplatí, odmítne-li v této věci dříve určený advokát poskytnout právní služby z důvodů uvedených v § 19, nebo nastane-li situace uvedená v § 20 odst. 2.
18. Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.
19. Pro určení advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona o advokacii musely být splněny stanovené podmínky. Žadatel není zastoupen, nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta podle zvláštních právních předpisů, nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak, odůvodňují to jeho příjmové a majetkové poměry.
20. Žalobce shora uvedené podmínky pro určení advokáta k poskytnutí právní služby splnil, nicméně nebylo mu ze strany žalované vyhověno s odůvodněním, že se z jeho strany jedná o zneužívání práva na bezplatnou právní pomoc ve smyslu ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii, a to s ohledem na množství žádostí (konkrétně 8), které žalobce podává na určení advokáta k poskytnutí právní služby. Žalovaná uvedla, že žalobci byl určen advokát již ve 4 případech, ač je „*tento institut určen práva určen k zajištění jedné konkrétní právní služby v nezbytně nutném rozsahu a nikoli poskytování generální právní praxe ve všech žadatelem vedených právních sporech*“. V roce 2021 si žalobce podal 5 žádostí, z čehož je dle žalované zřejmá stupňující se procesní aktivita a s ní související nadužívání bezplatné právní pomoci. Dalším argumentem žalované byla skutečnost, že k podání

stížnosti k ESLP není povinné zastoupení advokátem a žalobce si tak může podat stížnost sám.

21. V dané věci z podané žaloby a z vyjádření žalované lze dovodit, že žalobce žádal o určení advokáta v řízeních, která navazovala na jeho odsouzení za dotační podvod. V daném případě se nejednalo o otázku viny a uložení trestu, ale o dřívější propuštění z výkonu trestu.
22. Při vydávání rozhodnutí o určení/neurčení advokáta podle § 18c zákona o advokacii komora postupuje podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). V § 68 správního řádu jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3, věta první v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
23. V předmětném případě soud dospěl k závěru, že žalovaná ve svém odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně nezdůvodnila, proč se dle jejího názoru v tomto konkrétním případě jedná ze strany žalobce o zneužití práva na poskytnutí právní pomoci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaná nevyhověla Žádosti žalobce s ohledem na množství žádostí (celkově 8), které žalobce podává k žalované na poskytnutí právních služeb. Takto obecné konstatování nelze dle názoru soudu považovat za dostatečné.
24. Žalovaná uvedla, že žalobci byl určen advokát již ve 4 případech, ovšem nikterak dále nerozvedla, z jakých důvodů považuje okolnosti těchto případů za natolik odlišné, že bylo z její strany rozhodnuto jinak než v předmětném případě. Dostatečně odůvodněno není ani tvrzení, že žalobce žádá o poskytnutí právní pomoci v rozsahu generální praxe. Žalobce ve své Žádosti specifikoval, k jakým konkrétním účelům a k jakému řízení jeho Žádost o určení advokáta směřuje.
25. Soud se domnívá, že závěr o zneužívání institutu určení advokáta dle ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii s pouhým odkazem na počet žádostí, by bylo možné učinit v případě excesivního podávání žádostí ze strany žalobce. tedy pokud by žalovaná evidovala např. několik desítek žádostí. V takovém případě by byla zřejmá snaha žalobce o zneužití tohoto institutu k vedení tzv. protestních soudních řízeních. Ovšem v případě, kdy počet podaných žádostí nedosahuje nad míru velký počet a předmětná žádost souvisí s trestní věcí, ve které již byl žalobci advokát určen, je dle názoru soudu nutno závěr o zneužití právní pomoci dle ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii odůvodnit i odkazem na konkrétní skutkové okolnosti daného případu, tedy proč žalovaná dospěla k závěru, že žalobce nemá v úmyslu vést smysluplné soudní řízení.
26. Argument žalované, že žalobce v rámci řízení před ESLP nemusí být zastoupen advokátem, se soudu nejeví jako přiléhavý. Podmínkou určení advokáta dle § 18c zákona

o advokacii není povinnost být v řízení, o něž se jedná, zastoupen advokátem. V tomto ohledu je dle názoru soudu na místě zohlednit také tu skutečnost, že se žalobce nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody, tedy byl fakticky omezen ve svém jednání a bylo pro něj nepochybně složitější obstarat si právní zastoupení, popř. sám sepsat stížnost k ESLP.

27. Soud tedy závěrem konstatuje, že samotný počet 8 podaných žádostí nemůže být sám o sobě důvodem pro nevyhovění žádosti dle ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Žalovaná je povinna přihlédnout především k tomu, jakou povahu má konkrétní řízení, na které se Žádost vztahuje a své rozhodnutí přesvědčivě zdůvodnit.
28. Ze shora uvedených důvodů vyplývá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro vady řízení podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. Soud postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., podle kterého soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.
29. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce měl ve věci úspěch. Náklady řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 300 Kč, když žalobci bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 6. 6. 2022, č. j. 14A 28/2022-20 přiznáno částečné osvobození od soudního poplatku v rozsahu 90%.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

JUDr. Karla Cháberová
předsedkyně senátu